

Sokakta çalıştırılan 41 bin çocuk var

EMİNE DOLMACI İSTANBUL

13/01/2010

Mendilci çocuklar tarafından ölesiyle dövülen Bedrettin K., sokakta zorla çalıştırılan ve dilendirilen çocukların dramını yeniden gündeme getirdi. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK), çocuğunu zorla çalıştıran aileler hakkında işlem yaparken rakamlar, mevcut yaptırımların etkisiz olduğunu gösteriyor. Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı'nın valilikler aracılığıyla yaptırdığı araştırmaya göre Türkiye genelinde sokakta zorla çalıştırılan ve dilendirilen çocuk sayısı 41 binin üzerinde. 30 bin 891 çocuk ise sokaklarda yaşıyor. Mağdur çocukların yüzde 98'i İstanbul'da bulunuyor. İnsan Hakları Masası Başkanı Vildan Yirmibeşoğlu, bu toplumsal sorunu çözmek için çocuğunu dilendiren anne-babaların cezalandırılmasını öneriyor.

İnsan Hakları Başkanlığı İstanbul İl Masası Başkanı Avukat Vildan Yirmibeşoğlu, bu büyük toplumsal sorunun çözümü için hem devletin hem de sivil toplumun daha sistemli bir çalışma yapması gerektiğini vurguluyor. Sosyal ve ekonomik tedbirlerin artırılmasını isteyen Yirmibeşoğlu, daha önce 5 çocuğunu dilendirmekten sabıkası bulunan anne ve babaların tutuklanmasını öneriyor.

Avukat, dilencilğe aracı olmanın suç olduğuna dikkat çekerek, Türk Ceza Kanunu'nun 229. maddesine göre, ailelerin cezalandırılmaları gerektiğini söylüyor. Yirmibeşoğlu'nun verdiği bilgiye göre Bedrettin K. ve dört kardeşinin sokakta dilendiği 7 Ekim 2006 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı mobil ekipler tarafından tespit edilmiş. Çocukların ailesine Kabahatler Kanunu'na göre birkaç defa para cezası kesilmiş. Ailenin ayrıca 2006 yılında 5 çocuğunu dilendirmekten uyarı aldığını belirten Yirmibeşoğlu, buna rağmen hâlâ tutuklanmamalarına tepki gösteriyor: "Çocuklar bir süre muhafaza altına alındıktan sonra K. ailesine teslim edilmiş. Bunun mutlaka cezasının verilmesi lazım ama ailenin hâlâ neden dışarıda olduğunu anlayamıyorum. Niçin tutuklanmadılar?"

Yüzde 73'ü İstanbul sokaklarında çalışıyor

İnsan Hakları Başkanlığı'nın verilerine göre 41 bin çocuk sokakta zorla çalıştırılıyor veya dilendiriliyor. Bunların yaklaşık 30 bini İstanbul'da yaşarken, Türkiye'nin en büyük metropolünü 6 bin 700 rakamı ile Ankara, 3 bin 300 ile Diyarbakır, 640 ile Van, 637 ile Mersin ve 420 ile İzmir takip ediyor. SHÇEK'in 103 çocuk yuvası ve çocuk evi bulunuyor. Bu kuruluşların toplam kapasitesi 8 bin 843 kişi, kuruluşlarda kayıtlı olan çocuk sayısı 10 bin 41, yatılı olarak kalan çocuk sayısı 6 bin 190. 113 yetiştirme yurdu ve bağlı birimlerde de 3 bin 570 kız, 6 bin 836 oğlan olmak üzere 10 bin 406 çocuk koruma altında. Bunun yanında özel kreş ve gündüz bakımevlerinde 877 çocuk ücretsiz bakım hizmetinden yararlanıyor. Ayrıca Türkiye'de çocuklarla ilgili 159 sivil toplum örgütü faaliyet gösteriyor.

Ülke genelinde 38 rehabilite merkezi var

SHÇEK'e bağlı 38 Çocuk ve Gençlik Merkezi ve bunlara bağlı 6 gözlemevinde sokakta çalışan çocuklar rehabilite edilerek topluma kazandırılıyor. Bu merkezlerde, çocuklara yönelik; eğitim-öğretim, psiko-sosyal ve kültürel gelişimlerini destekleme, meslekî beceri kazandırma, sağlık taraması ile madde kullanan çocukları tedaviye yönlendirme çalışmaları yürütülüyor. Ayrıca sokakta yaşayan çocukların aileleri için psiko-sosyal destek ve bilinçlendirme çalışmaları, meslek edindirme faaliyetleri, yoksul olanlara sosyal yardım hizmetleri, çocukların aileye dönüşünün mümkün olduğunun tespiti halinde aile ve çocuğun bir arada yaşamasına ilişkin uyum çalışmaları gerçekleştiriliyor. İhtiyaç duyan çocuklara sağlık hizmetleri sunulurken, uçucu madde kullananlar tedavi amacıyla ÇEMATEM veya UMATEM'lere havale ediliyor.
PINAR KAMAN ANKARA CİHAN

Dilenci çocuk sayısı 5 yılda yüzde 40 arttı

Türkiye'nin özellikle İstanbul'un önemli sorunlarından olan dilencilik bir türlü önüne geçilemiyor. Anadolu'nun birçok şehrinden dilendirilmek için İstanbul'a getirilen çocukların sayısı her geçen gün

artıyor. Büyükşehir Belediyesi zabıta ekiplerinin 2004 yılında müdahale ettiği dilenci çocuk sayısı bin 657 iken 2009'da bu rakam 2 bin 334'e çıktı. Bir yılda müdahale edilen toplam dilenci sayısı ise 8 bin 425 olarak kayıtlara geçti. Yetkililer, mevzuattaki yaptırımlar yetersiz olduğu için dilencililiğin önüne geçilemediğini belirtiyor. Bu yasal olmayan işin büyük bir sektör haline geldiğine dikkat çeken yetkililer, dilenciler arasında İstanbul'un bölge bölge parsellendiğini vurguluyor.

Zabıta ekiplerinin dün Aksaray'da bir cami önünde dilenirken yakaladığı 13 yaşındaki Nazlı G. Gaziantep'ten 2 yıl önce İstanbul'a taşındıklarını, o günden beri dilendiğini anlatıyor. Babası boyacılık yapan genç kız, ailesine yardım amacıyla dilendiğini ifade ediyor. 6 kardeş olan Nazlı, dilenirken çok üzülüğünü, bazen ağladığını söylüyor. İlkokul 4. sınıftayken parasızlık sebebiyle okuldan ayrılan genç kız, kendi isteğiyle dilendiğini ileri sürüyor. Dilenirken yakalanan çocuklar, zabıta ekiplerince Çocuk Koruma Şube Müdürlüğü'ne götürülüyor. Ailesi ve kimliği tespit edilen çocuğun anne veya babası hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunuluyor. 18 yaşını dolduran dilencilere ise 70 TL ceza kesiliyor. MUZAFFER SALCIOGLU İSTANBUL

Sultanahmet'e bu kez gezmeye gittiler

Daha dün kadar sokaklarda mendil satan, boyacılık yapan veya dilenen 320 çocuk, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından sokaktan kurtarıldı. Belediyenin AB desteğiyle hayata geçirdiği Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezi'ne kayıtlı öğrencilerden bazıları, dün Sultanahmet'teydi. Ama bu kez çalışmak değil, gezmek için... Birçoğu tarihi mekanları ilk defa gördü. Arkadaşlarıyla fotoğraf çektirip doyuya eğlendi. Merkez sayesinde okula devam edebildiklerini belirten öğrenciler, özellikle müzik, bilgisayar ve resim dersini çok sevdiklerini söylüyor. Anne-babalarının da merkezden çok memnun olduğunu ifade ediyorlar. Ancak bazıları, ailelerine destek amacıyla zaman zaman sokakta çalışmaya devam ediyor. İç Göç Entegrasyon Projesi Koordinatörü Aylin Çiftçi, AB destekli projenin İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa'daki sokakta çalışan ya da sokağa düşme riski olan çocukların hayata kazandırılmasını amaçladığını anlatıyor. Proje kapsamında pilot seçilen Sultanbeyli'de kurulan merkezde, 7-18 yaş grubu çocuk ve gençlerin çeşitli alanlarda eğitim aktivitelerine katıldıklarını kaydediyor. Çiftçi, burada 320 çocuğa hizmet verildiğini sözlerine ekliyor. SAİT EDİGE İSTANBUL CİHAN

Sorunun çözümünde mevcut yasalar yeterli

Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf, Bedrettin K.'nin (5) tedavisinin devam ettiğini, kardeşleri ve kendisinin koruma altına alınması için gereken işlemlerin başlatıldığını açıkladı. Sosyal yaraların bir çırpıda çözülemeyeceğinin altını çizen Kavaf, sorunun çözümü noktasında mevcut yasaların yeterli olduğunu savundu. Bakan, "Yasaların pratiğe geçirilmesinde daha hassas davranılmalı. Bedrettin K.'nin ailesi tarafından sokağa itilmesi kadar, sokaklarda benzer işleri yapan çocuklar arasında böyle bir çatışma çıkması olayın ayrı bir boyutu. Darp eden çocuklar ve aileleriyle ilgili de gerekli işlemleri yapacağız." dedi. Bedrettin K. ve kardeşleriyle ilgili 2006 yılında da benzer bir durum oluştuğunu belirten Kavaf, "Çocuklar koruma altına alınmış, suça teşvik ettikleri için aileye para cezası verilmiş. Aile cezayı ödeyerek, çocuklarını bir daha suça itmeyecekleri yönünde mahkemeye beyanda bulunduktan sonra velayet yeniden aileye verilmiş. 2006 yılında yaşanan sürecin yeniden yaşanması ihtimali zayıf." bilgisini verdi. Çocukların sokaklarda çalıştırılması ve suça teşviki konusunda 2006 yılında bir mücadele başlatıldığını anlatan Kavaf, şöyle devam etti: "Bu çerçevede sadece İstanbul'da 8 tane çocuk ve gençlik merkezi açıldı. Bu merkezlerde aileleri tarafından sokakta çalıştırılmak istenen çocuklar rehabilite edildi. Ancak ailelerin de eğitilmesi gerekiyor. Toplum ve aile danışma merkezlerinde bu konuda çalışmalar yapılıyor." PINAR KAMAN ANKARA